Vůně smoly a dřeva. Bednáři v plzeňském pivovaru vyvalili obří sudy ze sklepa

Datum	16.10.2026
Subjekt	Plzeňský Prazdroj
Autor	Zdeněk Kovář
Telefon	+420 735189368
Kontakt	Zdeněk Kovář Tiskový mluvčí +420 735 189 368
Region	Czech Republic - Plzeň Region
Kategorie	Companies, Food industry, Culture

Pamatují i desítky let, váží stovky kilogramů a k manipulaci s nimi je potřeba součinnost osmičlenné party. Obří čtyřicetihektolitrové dubové ležácké sudy z historických sklepů Plzeňského Prazdroje právě procházejí tradiční podzimní údržbou. Sudy, ve kterých zraje část várky plzeňského ležáku, se musí po každém použití znovu vysmolit. Letos na podzim dostane nový vnitřní povrch ze smoly od plzeňských bednářů celkem 17 ležáckých sudů.

„Ležácký sud není na jedno použití. Při správné péči může sloužit i desítky let. Skládá se z jednotlivých dužin, obručí a je dotěsněn orobincem, přičemž každou část můžeme v případě potřeby opravit nebo vyměnit. Proto je pro nás důležitá pravidelná kontrola a údržba každého sudu,“ říká **Karel Hofman, mistr bednářů v Plzeňském Prazdroji**.

Dvakrát do roka vyvalí bednáři v plzeňském pivovaru obří dřevěné sudy ze sklepa, aby je vysmolili. *„Smolení je tradiční postup údržby dřevěných sudů a jde v podstatě o dezinfekci dubového sudu před jeho opětovným naplněním pivem,“* vysvětluje Karel Hofman. Velký ležácký sud má objem zhruba 40 hektolitrů a jeho hmotnost se pohybuje kolem 900 kilogramů, takže manipulace s ním vyžaduje zkušenost, a především spolupráci celé osmičlenné party bednářů. Během října takových sudů v plzeňském pivovaru vysmolí sedmnáct.

Samotné smolení probíhá tak, že do dubového sudu bednáři nalijí smolu ohřátou na 200 stupňů Celsia a jeho převalováním ji rovnoměrně rozlijí po celé vnitřní ploše. Tato vrstva zajistí, že pivo nebude v přímém kontaktu se dřevem, aby z něj nepřebíralo nežádoucí vůně a chutě. Základním materiálem pro výrobu smoly je pryskyřice, která se získává z jehličnatých stromů, hlavně z borovic. Plzeňští bednáři používají směs čínské, kanadské a americké pryskyřice. Vysklepení, tedy vyvalení ležáckých sudů ze sklepů na povrch, jejich smolení a následný návrat zpátky „pod zem“, zabere bednářům celkem dva týdny.

Sudy slouží k ověření neměnné chuti

V nově vysmolených dubových sudech pak v historických pivovarských sklepích zraje část várky piva Pilsner Urquell identicky jako v době uvaření první várky před 184 lety. Kvašení a zrání ležáku v sudech a původních podmínkách sládkům umožňuje porovnávat pivo uvařené tradičním a moderním technologickým postupem a strážit jeho neměnnou chuť. V rámci prohlídek pivovaru mohou návštěvníci v historických sklepích nefiltrovaný a nepasterizovaný ležák ze sudů ochutnat.

Bednáři udržují tradiční řemeslo

Plzeňští bednáři jsou pravděpodobně poslední bednářskou partou na světě pracující přímo v

pivovaru. Kromě péče o velké ležácké sudy nejčastěji vyrábějí tzv. transportní soudky menších objemů do 50 litrů, kterých vzniká ročně několik desítek a jejichž výroba trvá zhruba tři dny. Velký ležácký sud o objemu 40 hektolitrů pak dvěma bednářům zabere zhruba měsíc. *„V pivovaru dnes už nemáme tisíce dřevěných sudů a stovky bednářů jako před sto lety. Ale práce bednáře zůstává stejná. O to důležitější je, že se nám daří řemeslo udržovat a předávat tradici dál. Už druhým rokem máme nového tovaryše v učení, které trvá zhruba tři roky,“* dodává předák plzeňské bednářské party Karel Hofman, který je od letošního září držitelem prestižního titulu Nositel tradice lidových řemesel.

„Ministerstvo kultury toto ocenění uděluje za mimořádné zvládnutí tradičního řemesla a jeho předávání dalším generacím. Karel Hofman tak byl oceněn nejen za své mistrovské řemeslné dovednosti, ale také za to, že pomáhá spolu s našimi bednáři udržovat bednářské řemeslo živé,“ vysvětluje **Petr Tůma, manažer tradičních řemesel Plzeňského Prazdroje**.

Práce plzeňské party bednářů je natolik unikátní, že byli v roce 2018 zapsáni na národní Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky.

Poznámka pro editory:

- *Bednáři vždy byli neoddělitelnou součástí pivovaru. Už v době první republiky, konkrétně v roce 1926, si tehdejší Měšťanský pivovar v Plzni nechal registrovat kruhovou ochrannou známku s bednářským soudkem, který se stal do dnešní doby jeho neodmyslitelnou součástí a jedním ze symbolů pivovaru.*
- *Zlatá léta bednářského řemesla v Prazdroji byla na přelomu 19. a 20. století. V té době měl pivovar ve svých sklepích až 7000 velkých dubových ležáckých sudů a další tisíce menších soudků v oběhu. Těch bylo za první republiky až půl milionu. Každoročně se navíc ve strojní bednárně vyrobilo na 40 000 nových sudů. A pivovar zaměstnával až 150 bednářů. S tím, jak byly dřevěné sudy postupně nahrazovány kovovými, význam bednářského řemesla klesal. Plzeňský Prazdroj se ale zasadil o to, aby tradiční bednářské pivovarnické řemeslo přetrvalo i ve 21. století. Plzeňští bednáři jsou tak zřejmě posledními pokračovateli tradičního pivovarského řemesla, kteří pracují přímo v pivovaru.*
- *Kromě péče o velké ležácké sudy, jejich opravu a výrobu nových bednáři také vyrábějí dárkové sudy a soudky na objednávku nebo dárkové předměty, které jsou k dostání v Dárkové prodejně v plzeňském pivovaru nebo na https://eshop.prazdroj.cz/.*
- *S exportem do zhruba 50 zemí celého světa je Plzeňský Prazdroj lídrem mezi výrobci piva v regionu a největším exportérem českého piva.*

Plzeňský Prazdroj získal v roce 2025 v žebříčku aliance Byznys pro společnost TOP Odpovědná firma druhé místo v hlavní kategorii „TOP odpovědná velká firma“ a také první místo v oborové kategorii „TOP odpovědná firma v oblasti reportingu“ nebo druhé místo v kategorii „TOP odpovědná firma: Komunikace pro udržitelnost“.

https://www.prazdroj.cz/vune-smoly-a-dreva-bednari-v-plzenskem-pivovaru-vyvalili-obri-sudy-ze-sklepa-2